

A vertical bar on the left side of the slide with a color gradient from yellow at the top to dark red at the bottom.

Marie Lenstrup

Egenomsorg for pårørende

PÅRØRENDE
I DANMARK

Du kan blive syg
af at være pårørende

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørenderoller

Alene om husholdningen

Ansvarlig for kommunikation

Tovholder for behandling

Advokat / sekretær ift offentlig støtte

Personlig hjælper

Observation / overvågning

Mental støtte, terapeut, pædagog...

PÅRØRENDE
I DANMARK

Fysiske belastninger

38% har søvnproblemer

28% føler sig generelt skrøbelige

18% er selv blevet kronisk syge

17% har spiseforstyrrelser

PÅRØRENDE
I DANMARK

Mentale belastninger

50% føler sig magtesløse

45% føler sig frustrerede

45% føler sig deprimerede

38% føler sig stressede/udbrændte

28% føler sig mere irritable

28% føler, de intet liv har selv mere

Sociale belastninger

29% oplever sociale begrænsninger

21% er ophørt med fritidsaktiviteter

21% har mindre lyst til det sociale

17% føler sig mere ensomme

12% føler sig forladt af venner/familie

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes samspil med ”systemet”

PÅRØRENDE
I DANMARK

Forestillinger om pårørende

Pårørende er klynkere

Pårørende er besværlige

Pårørende er stærke og seje

Pårørende er en ressource

Pårørende er en slags frivillige

Pårørende er evighedsmaskiner

PÅRØRENDE
I DANMARK

Sundhedsvæsn

Psykologhjælp

Deltagelse ved konsultationer

Direkte kommunikation m. læge osv.

Inddragelse af viden

Medbestemmelse (børn/voksne)

Fysiske rammer for deltagelse

PÅRØRENDE
I DANMARK

Social- og plejesektoren

Omsorgsvederlag og plejeorlov
Aflastning/afløsning/ledsagelse

Praktisk hjælp

Indflydelse på hjælpens form

Støtte til egen situation & økonomi

Bruger- og pårørenderåd

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pas på dig selv
som pårørende

PÅRØRENDE
I DANMARK

Hvor findes hjælpen?

På nettet

- Pårørende i Danmark
- Netportalen InformCare
- ÆldreSagen
- Facebookgrupper
- Udenlandske grupper og hjemmesider?

PÅRØRENDE
I DANMARK

Hvor findes hjælpen?

Hjælp fra patientforeningen

- Skriftligt materiale
- Pårørendegrupper
- Direkte kontakt med ligestillede

Hjælp fra kommunen

- Pårørendevejledere
- Pårørendekurser
- Pårørendegrupper

PÅRØRENDE
I DANMARK

Hvor findes hjælpen?

Hjælp fra familie og venner

- Forbered dig
- Forbered situationen
- Vær konkret omkring opgaven
- Vær præcis omkring tiden
- Vær ærlig omkring belastningen
- Glem ikke de luftige løfter
- Ønsk dig hjælp til jul og fødselsdag
- Husk at sige tak!

PÅRØRENDE
I DANMARK

Selvhjælp - egenomsorg

Fysiske belastninger

- Travlhed i husholdning og pleje
- Tunge løft og dårlige arbejdsstillinger
- Natlige opgaver

Fysiske egenomsorg

- Afkobling og afspænding
- Helbred og sundhed
- Søvn

Selvhjælp - egenomsorg

Mentale belastninger

- Stress
- Bekymringer, usikkerhed, frygt, sorg
- Ensomhed, magtesløshed

Mental egenomsorg

- Åbenhed: tal med familie og venner
- Adspredelse: sociale aktiviteter
- Frirum: tid og sted
- Pårørendegrupper

PÅRØRENDE
I DANMARK

Selvhjælp - pårørende grupper

Udbyttet

- Et helende fællesskab
- Umiddelbar forståelse
- Indsigt: råd, vejledning, kontakter
- Tætte, praktiske netværk
- Socialt potentiale

PÅRØRENDE
I DANMARK

Udfordringer

- Tiden
- Loyaliteten
- Fraværet hjemmefra

A vertical bar on the left side of the slide with a color gradient from yellow at the top to dark red at the bottom.

Marie Lenstrup

Egenomsorg for pårørende

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

...at blive vred, skuffet, ked af det, og jeg har ret til at udtrykke disse og andre svære følelser

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

...at blive vred, skuffet, ked af det, og jeg har ret til at udtrykke disse og andre svære følelser

...at begå fejl

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

...at blive vred, skuffet, ked af det, og jeg har ret til at udtrykke disse og andre svære følelser

...at begå fejl

...at have et liv uafhængigt af min kærestes sygdom, ligesom vi ville have haft, hvis vi begge var raske

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

...at blive vred, skuffet, ked af det, og jeg har ret til at udtrykke disse og andre svære følelser

...at begå fejl

...at have et liv uafhængigt af min kærestes sygdom, ligesom vi ville have haft, hvis vi begge var raske

...at tænke og forberede mig på en fremtid, hvor min kæreste ikke længere har brug for min indsats

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at passe på mig selv. Det er ikke egoistisk, men giver mig kræfter til at passe godt på min kæreste

...at bede andre om hjælp, selvom min kæreste ikke er enig i behovet. Mine behov tæller også

...at sige "nej" til min kæreste, for der er grænser for, hvad jeg kan overkomme

...at være stolt af min omsorg og min udholdenhed

...at blive vred, skuffet, ked af det, og jeg har ret til at udtrykke disse og andre svære følelser

...at begå fejl

...at have et liv uafhængigt af min kærestes sygdom, ligesom vi ville have haft, hvis vi begge var raske

...at tænke og forberede mig på en fremtid, hvor min kæreste ikke længere har brug for min indsats

...at blive hørt og taget med på råd, både af min kæreste og af læger, terapeuter og andre, for mit liv er også påvirket

PÅRØRENDE
I DANMARK

Pårørendes menneskerettigheder

Jeg har ret til...

...at forvente og forlange, at
forbedringer i behandlingen af syge
og sygdomme modsvares af
forbedringer i pårørendes vilkår

PÅRØRENDE
I DANMARK